

Az vég Temesvárbán

Losonczi Istvánnak haláláról

Tinódi Lantos Sebestyén

A szakasz fő témája

Temesvár első ostromának sikeres visszaverése, a pozsonyi országgyűlés és Losonczi kényszerű kinevezése.

Mi történik ebben a blokkban?

- A beglerbég 12 napig dühödten ostromolja a várat, de Losonczi minden nap visszaveri őket és kitörésekkel rontja a török morált.
- A török sereg súlyos veszteségeket szenved, a beglerbég pedig hatalmas szégyennel kénytelen elvonulni a falak alól.
- Losonczi három napig üldözi az elvonuló török utóvédet, majd elfoglalja Fellak várát.
- Megfutamítja Kaidáz agát, Fellak urát, magát az agát pedig gazdag hadizsákmánnyal együtt fogságba ejti és Temesvárra zárja.
- Időközben Ferdinánd király országgyűlést hív össze Pozsonyba Szent Mátyás napjára (február 24.).
- A gyűlésen Báthori Andrást erdélyi vajdává, Losonczi Istvánt pedig hivatalosan is temesi ispánná választják.
- A megjelent magyar urak ünnepélyes esküt tesznek, hogy baj esetén halálig segítik egymást.

Tartalmi összefoglaló

A beglerbég nagy erővel kezdi meg Temesvár ostromát, ám a várvédők Losonczi vezetésével 12 napon át hősiiesen ellenállnak, naponta rontva a török seregére. A hatalmas veszteségek miatt a török vezér szégyenszemre feladja az ostromot és elvonul. Losonczi nem éri be a győzelemmel: három napon át üldözi az ellenséget, majd Fellak erődítménye ellen vonul. Ott megfutamítja a vár urát, Kaidáz agát, akit értékes zsákmánnyal együtt fogolyként kísér vissza Temesvárra. A sikerek hírére Ferdinánd király Pozsonyba hívja össze a magyar főurakat. Az országgyűlésen fontos döntések születnek: Báthori András kapja Erdélyt, Losonczi pedig kinevezik temesi ispánná. Az urak nagy fogadalmakat tesznek, szentül megígérve, hogy ha bármelyiküket megtámadja a török, készek együtt élni vagy halni a harcmezőn.

Az vég Temesvárbán Losonczi Istvánnak haláláról

Tinódi Lantos Sebestyén

Fontosabb régi szavak

- vítatá – ostromoltatta, vívatta a várat.
- summa szerént – összefoglalva, röviden.
- ispánság – megyei szintű vezetői tisztség (itt a temesi jövedelmek és katonaság feletti uralom).
- tiköztetők – ti közöttetek.

Érdekesség / Történelmi háttér

A Tinódi által említett első, 12 napos ostrom valójában 1551 őszén történt. Ekkor Losonczinak még sikerült zseniális taktikával és folyamatos huszárrohamokkal elriasztania a törököt, sőt a Fellak elleni sikeres ellenakcióval végleg biztosította a környéket – ám ez a siker sajnos elbizakodottá tette a bécsi udvart, és a következő évben már egy sokkal brutálisabb fősereggel kellett szembenéznie.

• Történelem:

Milyen politikai és katonai döntések születtek a pozsonyi országgyűlésen? Miért volt szükség az urak ünnepélyes, egymást segítő esküjére?

• Irodalom:

Hogyan jelenik meg a szövegben a győztes és a vesztes fél ábrázolása? Keressünk példákat a török sereg megszégyenülését kifejező szavakra!

• Kreatív:

Képzeljétek el, hogy az országgyűlésen ti is jelen vagytok mint krónikások. Fogalmazzátok meg 2-3 mondatban az urak esküjének lényegét úgy, hogy abból kiderüljön a hazafias elszántság!